

Kvalitetsuppföljning 2017-2018

Förskoleområde 4

Rabbalshede och Fjällbacka förskola

(samt dagbarnvårdarverksamhet i Backa, Grebbestad och Rabbalshede. Denna verksamhet beskrivs i separat uppföljning)

Allmänt

Förskoleområde 4, i sin nuvarande organisation, bildades i januari 2018. Följande uppföljning tar mestadels avstamp i vårterminen -18, även om hösten -17 också kommer att behandlas i viss mån.

Under våren har organisatoriska förändringar för Fjällbacka förskola påbörjats och delvis också genomförts. Förskolan har under några år haft en hög personalomsättning och intentionen har varit att få stopp på denna och skapa trygga, starka arbetslag som med lätta steg går till sin arbetsplats. Tidigare har förskolan organiserat sina barngrupper åldershomogent och nästan varje läsår har barn och till viss del även pedagoger, bytt avdelning. Beslut har därför tagits i samråd med Föräldrarådet, att förskolan framöver skall ha två avdelningar för yngre barn och två likvärdiga avdelningar för barn i ålder 3-5 år. Då behöver barnen förhoppningsvis bara byta avdelning en gång under sin förskoletid och de kan bygga trygga, solida relationer till sina pedagoger under en längre tid. Pedagogerna får som följd av organisationen en fastare tillhörighet till en specifik avdelning och de kan tillsammans lägga upp mer långsiktiga planeringar. Under våren och inför hösten har ingen pedagog avslutat sin anställning på förskolan. Florö förskola har dock inte berörts av omorganisationen och de kommer fortsatt att ha barn i åldrarna 1 till 5 år.

Rabbalshede förskola har haft en stor utmaning med att bereda de barn som önskar förskola i samhället plats. Under läsåret har förskolan varit hårt ansatt, men ändå lyckats hålla kvalitetsgarantierna kring förskoleplats. Inför läsåret 2018-2019 kommer dock inte alla barn att få plats och detta har genererat en stor oro hos förskolans pedagoger och hos föräldrar.

Lärande

Förskolechefs kvalitativa bedömning

Fjällbacka förskola har tidigare haft profilen ”Naturvetenskap och Teknik”, men denna togs bort under våren. Förskolan har arbetat medvetet med både Naturkunskap och Teknik, men även Språk, Värdegrundsarbete och Matematik har beretts stort utrymme. Eftersom profilen inte genomsyrat verksamheten mer påtagligt än de andra ämnesområdena togs beslutet tillsammans med Föräldrarådet, att förskolan framöver skall vara en förskola som fokuserar likvärdigt på Läroplanens olika delar. Samtliga avdelningar i Fjällbacka har dock haft ett gediget och väl genomtänkt arbete med fokus på Naturkunskap/Teknik. Förhållningsättet har inneburit att barn och vuxna lärt tillsammans, barnens tankar och experimentlusta har visat vägen och skogen har varit ett självklart inslag i veckans planering.

Rabbalshede förskola är en Grön Flagg förskola, där barn och vuxna har odlat och skördat tillsammans under året och följt naturens skiftningar genom årstiderna.

I Förskoleområde 4 arbetar alla förskolor kvalitativt med språk, läs- och skrivutveckling. På yngrebarnsavdelningarna har de vuxnas interaktion med barnen varit viktig – för att bygga språk och utvidga tanken mm.

Flera av avdelningarna har arbetat med temat Babblarna och med stöd av figurerna har skriftspråket introducerats, kommunikationen främjats, känslor synliggjorts, matematikförmågan stärkts och lek, fantasi och abstrakt tänkande har fått fart. På avdelningarna med äldre barn har arbetet med att främja språklig medvetenhet varit ett viktigt inslag (grunden för läs- skrivutveckling). Arbetet som flera av avdelningarna gjort bedöms hålla väldigt hög nivå. Tecken på detta kan förhoppningsvis synas senare i barnens skolgång.

Ett mål för förskoleområdet har varit att väcka barnens lust och intresse för skriftspråket. Även här håller flera av avdelningarnas arbete hög nivå och många barn, även de yngre, (lek-)skriver och frågar efter aktiviteter där skrivmoment ingår. I förskolans miljöer har skriftspråket varit synligt och självklart och flera av pedagogerna har varit skrivande modeller, som tagit varje tillfälle i akt att skriva tillsammans med barnen. Det finns dock skillnader mellan avdelningarnas medvetenhet kring skriftspråksfrämjande. De här skillnaderna behöver granskas mer ingående. Kanske kan läslyftet bidra till en mer likvärdig undervisning? Under kommande läsår kommer fjorton av områdets pedagoger att delta i läslyftet där modulen Skriftspråk kommer att behandlas.

Det är fortsatt svårt att få igång ”Tecken som stöd till det talade språket” på förskolorna. Det kan vara så att syftet med tecknandet inte är helt förankrat hos alla pedagoger. Det finns flera viktiga frågor som verksamheten behöver ställa sig. Vad behövs för att bli en tecknande pedagog? Hur skall teckenförråden fyllas på? Vilket inflytande har barnen i tecknandet? Området behöver arbeta fram en konkret plan kring hur tecknandet skall bli ett levande inslag på förskolan.

Alla förskolor i området har arbetat för att främja barnens matematikutveckling. Hösten 2017 deltog Rabbalshedes pedagoger i lärsamtal som utgick från de forskningsbaserade texterna i matematiklyftet. Många nya lärdomar erövrades och flera av pedagogerna vittnade om att dessa lärsamtal helt förändrade deras tänk kring matematik (som att fantasileken i sig är en grogrund för matematiskt tänkande!). Även om inte praktiken förändrades i så hög grad efter samtalen, så skedde en förändring hos professionen, där ett gemensamt språk tog form och där en ny medvetenhet kring matematikgrunder erövrades.

Fjällbacka förskola har flera barn med annat modersmål än svenska. Här har pedagogiken tydliggjorts med hjälp av bildstöd, föremål, tecken som stöd och kroppsspråk/mimik. Pedagogerna har haft ett medvetet, språkande förhållningssätt där vardagssituationer lik väl som mer tillrättalagda språkstunder tagits till vara. Pedagogerna har satt ord på det som skett i vardagen, bjudit in barnen till samtal, stöttat i konfliktsituationer (när de egna orden inte räckt till) och läst och samtalat kring texter på både svenska och barnens modersmål mm. De har varit angeläget att flera språk har syns/hörts i förskolan och pedagogerna har haft ett förhållningssätt som utgått från ”vad spännande att vi talar olika språk”, inte minst för att skapa trygghet i barnens identitetsskapande. Föräldrars tankar och delaktighet har värdesatts och tagits tillvara, mycket tack vare att två av förskolans pedagoger kunnat kommunicera med föräldrarna på deras modersmål.

Övergången mellan förskola och förskoleklass fungerade bra det här läsåret. De riktlinjer som upprättas av den Centrala barn- och elevhälsan verkade äntligen ha satt sig. Ett utökat samarbete med förskoleklass i form av gemensamma lärsamtal, efterfrågas av förskolans pedagoger.

Förskolorna har haft stor draghjälp av områdets IKT-pedagog. Denna har under våren arrangerat workshops där deltagarna fått arbeta praktiskt med iPad, men där det också getts tid åt erfarenhetsutbyte och reflektion kring digitalisering.

En av den Centrala barn- och elevhälsans specialpedagoger har under läsåret haft kontinuerlig handledning för alla pedagoger i området. Detta har varit väldigt framgångsrikt och förändrat praxis och stärkt relationer. Pedagoger har i handledningen fått hjälpa varandra att hitta verktyg, strategier och förhållningssätt för att möta de situationer som utmanat.

Rabbalshede och Fjällbacka förskola har inte haft så stor kännedom om varandra och i dagsläget kan förskolorna inte uttala att de har ett gemensamt förhållningssätt kring barns inflytande och delaktighet eller att det finns ett samfällt ställningstagande kring lärmiljöernas utformning etc. Inför hösten 2018 kommer en gemensam vision att arbetas fram på APT (målet är att den skall vara färdig hösten 2019). Visionen skall beskriva en samsyn kring verksamhetsmål, förhållningssätt, värdegrund, lärmiljöer och den skall lyfta fram hur verksamheten skall möta alla dem som tillfälligt eller mera varaktigt vistas i förskolan (inte minst hur vi skall se på och möta varandra).

Verksamhetens plan för ökad måloppfyllelse

- Gemensam Vision skall arbetas fram – ”det här är vi i Förskoleområde 4”
- Läslyftet i Skolverkets regi
- Handledning i BHM-form under ledning av specialpedagog
- Lokal utvecklingsgrupp med representanter från varje avdelning
- Fortsatt anställning för IKT-pedagog
- Plan kring Tecken som stöd
- Gemensamma lärsamtal med förskoleklassens pedagoger

Barns trygghet och trivsel

Förskolechefs kvalitativa bedömning

Resultatet i föräldraenkäten 2017 visar att föräldrarna upplever att barnen trivs och har det bra i förskolorna i Rabbalshede och Fjällbacka (enkätresultat ”barns trivsel”: Rabbalshede 5,83 och Fjällbacka 5,38 på en 6-gradig skala.). Fjällbacka förskola har dock ambitionen att arbeta än mer för att trygga barnen i förskolan och har som tidigare nämnts organiserat om sig för att skapa stabila grupper där både vuxna och barn kan vistas över tid. Att bygga och bibehålla tillitsfulla relationer är A och O för att etablera trygghet, glädje, självbild och lärande. Förskoleområde 4 när övertygelsen om att trygga arbetslag genererar trygga barngrupper.

Ett fall av kränkande behandling har rapporteras under året. För att komma till rätta med de handlingar och den stämning som rådde i gruppen vid anmälningstillfället, upprättades en handlingsplan. När denna följdes upp så kunde arbetslaget notera att åtgärder och tillrättalägganden gett önskat resultat.

Verksamhetens plan för ökad måluppfyllelse

- Omorganisation: Barnen kommer framöver inte att gå i helt åldershomogena grupper utan det kommer att finnas tre olika gruppalternativ: yngrebarnsavdelningar med barn i ålder 1-3 år, äldre barns avdelningar med barn i ålder 3-5 år eller avdelningar där barnen tillbringar hela sin förskoletid (1-5 årsavdelning).
- Området behöver kunna rekrytera pedagoger när behov uppstår, men framför allt behövs en plan och ett klimat som medför att områdets medarbetare trivs, utvecklas och stannar kvar.

Föräldrars bedömning av verksamheten

Rabbalshede

Föräldraenkät - Förskolan	
Antal	Snitt värde
Som helhet nöjd med verksamheten	5,72

Fjällbacka

Föräldraenkät - Förskolan	
Antal	Snitt värde
Som helhet nöjd med verksamheten	4,85

Förskolechefs kvalitativa bedömning

Föräldrarna i Rabbalshede skattar sin förskolas verksamhet väldigt högt och verkar överlag vara nöjda med bemötande, undervisning och förskolans miljö. Fjällbackas resultat ligger något lägre än kommungenomsnittet på frågan ”som helhet nöjd med verksamheten”. Det behöver dock beaktas att endast 53% av föräldrarna svarade på enkäten. Den låga svarsfrekvensen kan naturligtvis ha många förklaringar, men förskolan behöver arbeta för att fler föräldraröster blir synliga vid kommande enkätundersökning.

Ett fungerande Föräldraråd finns i Fjällbacka och rådet träffar förskolans representanter minst en gång i terminen. I Rabbalshede finns skolans Föräldraförening, som driver frågor från föräldrar som rör förskolan. Förskolan saknar dock en egen kanal ut till föräldrarna när verksamheten behöver involvera dem i ”nuläge” eller kring beslut etc.

Förskolechef fick under den senare delen av läsåret flera samtal från oroliga föräldrar. I stort sett alla dessa samtal rörde bristen på förskoleplats i Rabbalshede.

Föräldrar erbjuds minst ett utvecklingssamtal om året.

Verksamhetens plan för ökad måluppfyllelse

- Starta ett föräldraråd i Rabbalshede
- Utbyggnad av förskoleverksamhet i Rabbalshede
- Hitta strategier för att få fler föräldrar att svara på enkäten

Catrine Adlersson

Förskolechef i Rabbalshede och Fjällbacka